

Trakasserier vanliga mot kvinnliga läkarstudenter

Nya handlingsplaner ska förändra attityder

Kvinnliga läkarstudenter råkar ofta ut för trakasserier och könsdiskriminering. Det sker från lärare, handledare, läkare och studiekamrater.

Det framgår av en omfattande undersökning på medicinska fakulteten vid Göteborgs universitet.

Bakgrunden till undersökningen är bland annat en tidigare undersökning vid hela Göteborgs universitet om sexuella trakasserier där underlaget bland läkarstudenterna och doktoranderna inom medicinen var för litet för att man skulle kunna dra några egentliga slutsatser.

Resultaten antydde emellertid att problemen kunde vara mer utbredda just inom medicinen, berättar Annika Skott, prodekanus vid den medicinska fakulteten.

»Påträngande beröring»

Den nya undersökningen genomfördes i form av en enkät som skickades hem till samtliga studenter på läkarlinjen och alla doktorander vid fakulteten 1999. Av 1 348 personer svarade 840.

Undersökningen visar att de kvinnliga läkarstudenterna är den grupp som genomgående är mest utsatt för sexuella och könsrelaterade trakasserier. I en

del fall rör det sig om det som kallas påträngande beröring.

Generellt är kvinnor, både studenter och doktorander, mer utsatta för den typen av trakasserier än män.

Trakasserierna är vanligast i samband med undervisning, kliniskt arbete och kaffepauser.

Annika Skott kommenterar:

– Det är självklart mycket allvarligt att några studenter verkligen blivit utsatta för det man kallar sexuella kränkningar i form av påträngande beröring och frågor om sexuella tjänster. Men väl så störande tycker jag det är att en mycket stor del av både män och kvinnor känner sig ignorerade, inte respekterade, inte lyssnade på och så vidare. Det säger något om klimatet för studenter och doktorander och det stör mig väldigt, väldigt mycket.

»Det krävs utbildning och attitydförändring»

– Det är lätt att gå ut och säga att vi ska ta i med hårdhandskarna, att vi ska ha en nollvision när det gäller sexuella kränkningar. Men när det gäller att komma till rätta med mer subtila kränkningar krävs det mycket av ledarskap, attitydförändringar och utbildningar.

Annika Skott menar att man måste ställa stora krav på miljön vid medicinska fakulteten.

– Ska våra studenter bli bra läkare

måste de bli bra bemötta under sin studietid, hävdar hon.

Det har nu tagits fram en handlingsplan vid medicinska fakulteten för att förbättra situationen för doktorander och studenter.

Under de närmaste två åren ska den medicinska fakulteten och Sahlgrenska universitetssjukhuset aktivt arbeta för att förebygga och förhindra könskränkningar. Därefter räknar man med att frågorna blivit väl inarbetade i den ordinarie arbetsmiljön.

Handlingsplanen omfattar tre områden

Handlingsplanen omfattar tre områden nämligen utbildning, information samt beredskap för att ta hand om könskränkningar.

Det ska finnas en arbetsgrupp med företrädare för universitetet och sjukvården som leder och utvecklar arbetet samt en handläggare som svarar för att handlingsprogrammet genomförs.

Även Sahlgrenska universitetssjukhuset har tagit fram en handlingsplan med anledning av enkätresultaten om könskränkningarna. Av den framgår bland annat att divisionscheferna ska ta upp frågan i sina ledningsgrupper och återkomma med åtgärdsförslag till sjukhusdirektören senast den 30 september i år.

Tom Ahlgren

»Förslaget till handlingsplan ett steg i rätt riktning»

– Vi tycker att regeringens förslag till handlingsplan är ett steg i rätt riktning för att skapa en bättre primärvård med större mångfald bland driftsformerna.

Så säger Läkarförbundets ordförande Bernhard Grewin i en kommentar till regeringens nationella handlingsplan för sjukvårdens utveckling. (Vi berättade utförligare om den i förra numret).

Han anser att en väl genomförd handlingsplan för primärvården kan ge patienterna den vårdkvalitet och tillgänglighet de har rätt till.

Handlingsplanen innebär att regeringen kommer att satsa nio miljarder

kronor för att under fyra år utveckla primärvården, sjukvårdsinsatser i äldreomsorgen och psykiatri. I primärvården ska det bli fler läkare och antalet specialister i allmänmedicin ska öka med i snitt 170 per år fram till 2010.

I planen föreslås att alla invånare ska ha allemansrätt till en egen läkakontakt med specialist i allmänmedicin.

Läkarförbundets VD Anders Milton kommenterar:

– Basen i den svenska sjukvården bör vara en välutvecklad primärvård där alla patienter har rätt att ha en egen familjeläkare. Idag har vi också mycket välutbildade och kompetenta allmänläkare som gör avancerade utredningar och behandlingar.

– Dessutom råder ett gott praktiskt samarbete mellan allmänläkare och övriga specialister i primärvården, men allmänläkarna måste bli fler.

Han anser också att det är viktigt att få till stånd ett fullvärdigt medicinskt omhändertagande av de äldre i särskilda boendeformer.

– Läkarförbundet anser att en läkare med särskilt ansvar för handledning och samordning av de medicinska insatserna bör utses för varje enhet för särskilt boende.

– Därför måste lokala samverkansavtal träffas mellan varje enskild kommun och berört landsting. Utgångspunkten i avtalen ska vara patientens behov och bästa, säger han. •